

Fra en oppdretters perspektiv på teknologiutviklingen

Liv Marit Årseth

02.11.2020

ROOTED IN NATURE

Grieg Seafood ASA

Grieg Seafood Rogaland

21 tillatelser- 17807 tonn

Matfisk, stamfisk, settefisk, FoU og skole

Lokaliteter i Stavanger, Kvitsøy, Sandnes, Bokn, Suldal, Hjelmeland

Eget slakteri

160 > ansatte

Omsetning ca. 1,5 milliarder i 2019

Ferdig slaktet matfisk ca. 25 000 tonn

Stamfisk

Settefisk

Matfisk

Slakteri

Post-smolt

Salg

Lakseoppdrett i Rogaland

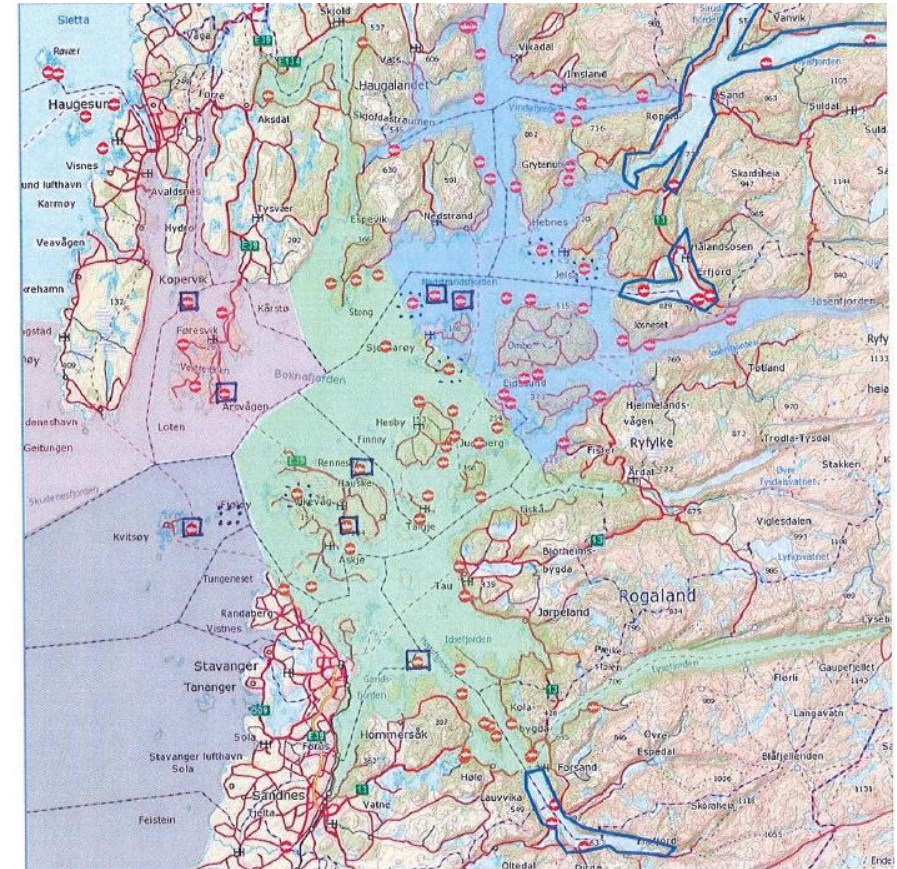
Produksjon av laks i hele regionen i 2019

Volum: 90.000 tonn laks (rund vekt)

Førstehåndsverdi: 4,5 mrd. NOK

Rogaland: 6,7 % av den norske produksjonen (1.364.000 tonn)

Kilde: Fiskeridirektoratet

Mål om økt produksjon av mat fra havet

Norge har gode naturgitte forhold for produksjon av mat i havet

Produserer allerede 4 x kjøttvekten på sjø sammenliknet med produksjonen på land i Norge

Forskning innen biologi og teknologi verktøy for økt produksjon innen bærekraftige rammer

Bærekraftig matproduksjon i havet

FN-MÅL 2: Ingen sult
– Sikre bærekraftige systemer for matproduksjon innen 2030

FN-MÅL 17: Samarbeid for å nå mål
– Mobilisere og dele kunnskap, ekspertise og teknologi

Open - Ambitious - Caring

BÆREKRAFTIG VERDIKJEDE

- Næringsrik og trygg mat
- Transparens og sertifisering i leverandørkjeden
- Bærekraftig for og innkjøp
- Energiforbruk og ressurseffektivitet

LØNNSOM VEKST OG INNOVASJON

- Lønnsomhet i oppdrettsanlegg (GSF 2020)
- Økonomisk produktivitet
- Sjømat: Sterk etterspørsel og godt omdømme
- Biologisk forskning og innovasjon
- GSF presisjonsoppdrett

GODE JOBBBER TIL ALLE

- Arbeidsmiljø
- Tiltrekkje og beholde ansatte
- Helse og sikkerhet
- Antikorruptsjon og integritet
- Databeskyttelse (GDPR)
- Like muligheter

BÆREKRAFTIG OPPDRETT OG PRODUKTIVE HAV

- Fiskehelse og -velferd
- Lakselus-kontroll
- Rømmningskontroll
- Interaksjon med dyrelivet

LOKAL VERDISKAPING

- Ringvirkninger i lokalsamfunn
- Transparens og dialog med interessentgrupper
- Lokale bidrag

FN-MÅL 14: Liv under vann
Bevare og bruke hav- og marint ressurser på en bærekraftig måte

Ansvarlig selskap

FN-MÅL 16:
Fred, rettferdighet og ansvarlige institusjoner

FN-MÅL 8:
Anstendig arbeid og økonomisk vekst

Utfordringer for vekst

Miljø:

✓ Lokale utslipp

- ✓ Næringsalter
- ✓ Avlusingsmidler
- ✓ Lus

✓ Klimagasser

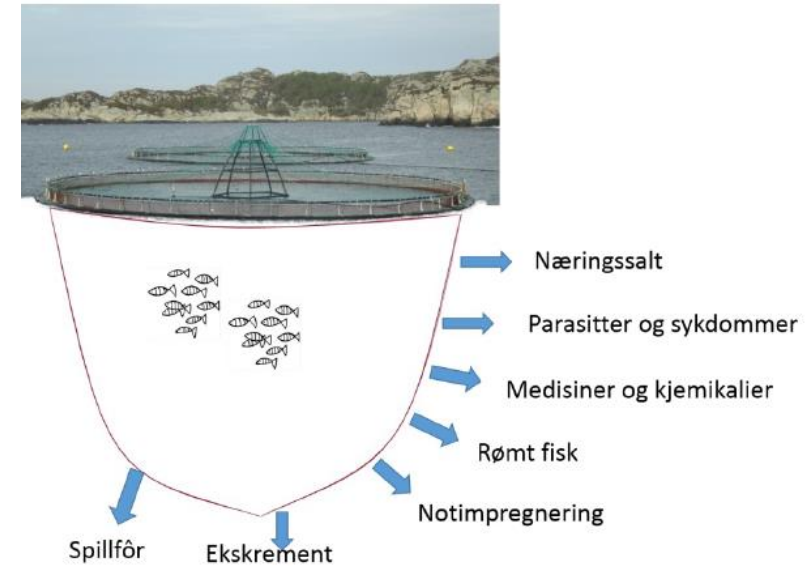
- ✓ Båter og flåter
- ✓ Transport
  - ✓ Fôr
  - ✓ Ferdig produkt

✓ Fôringredienser

✓ Fiskehelse

✓ Rømming

✓ Tilgang til arealer og nye lokaliteter

Figur 1. Mange ulike former for utslipp kan komme fra anleggene. Kilde: Fylkesmannen i Hordaland.

Ny teknologi

- ✓ Lukket anlegg?
- ✓ Landanlegg?
- ✓ Anlegg til havs?

Ny teknologi

- ✓ ***Tilgang til nye sjøområder***
  - ✓ Større matproduksjon
- ✓ ***Uavhengig norske kystforhold***
  - ✓ Erfart at det er ønskelig å produsere nærmere markedet
- ✓ ***Norske selskap teknologiledende***
  - ✓ Internasjonal leverandørindustri

Tradisjonell merdteknologi

- ✓ ***Norges fortrinn er en lang kystlinje***

- ✓ naturlige levekår for laks i sjø
  - ✓ Strøm, oksygen, temperatur
  - ✓ Høy produktkvalitet

- ✓ ***«Billig» teknologi***

- ✓ Enkel teknologi
- ✓ Velfungerende

Sjømat er miljømat

Et miljøregnskap viser at sjømatproduksjon fører til mindre utslipp av klimagasser enn annen, sammenlignbar matvareproduksjon. Sild og makrell kommer spesielt gunstig ut.

Inge Harkestad
informasjonssjef

Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond

3.12.2009 10:00

Silda kommer godt ut i miljøregnskapet. (Illustrasjonsfoto: www.colourbox.no)

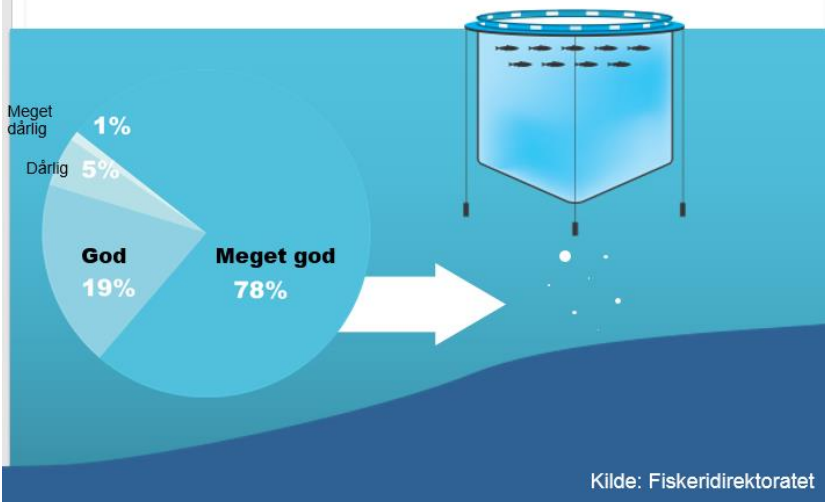
Forskerne har studert det såkalte "karbonfotavtrykket" til 22 norske sjømatprodukter.

Karbonfotavtrykket gir et mål på direkte og indirekte utslipp av klimagasser i forbindelse med produksjonen, noe som er et av de viktigste målene for miljøbelastning.

Effektene måles i såkalte CO2-ekvivalenter, en enhet for å sammenligne ulike klimagassers virkning på miljøet.

Miljøregnskapet er utarbeidet av SINTEF Fiskeri og havbruk, NTNU og SIK (Instituttet for Livsmedel och Bioteknik i Sverige) på oppdrag for forskningsfondet FHF.

Gode miljøforhold under anleggene

SE OGSÅ

Sjømat for folk i farta

Krabbe blir burger

FN-rapport: Vi spiser 52 millioner tonn fisk fra oppdrett

Et marint supermarked

Klimagassutslipp fra matvarer

Det er stor forskjell på hvor store klimagassutslipp forskjellige matvarer har lagt igjen veien fra gård til tallerken. Her er en oversikt.

Av Håkon Lindahl

04-06-2015

✓ **Framtiden i våre hender kjemper for grønnere og mer miljøvennlig matproduksjon. Støtt arbeidet vårt i dag!**

Søk:

Vare	Kategori	kgCO2/kgvare	kgCO2/1000kcal
Bønner (tørkede)	Belgvekster	0,7	0,2
Erter (tørkede)	Belgvekster	0,7	0,2
Appelsinjuice	Diverse	1,0	2,3
Sukker	Diverse	1,2	0,3
Egg	Diverse	1,8	1,3
Sild (filet)	Fiskogsjømat	0,9	0,4
Makrell (frossen, filet)	Fiskogsjømat	1,0	0,5
Sei (frossen, filet)	Fiskogsjømat	2,6	3,8
Torsk (filet)	Fiskogsjømat	2,8	3,7
Reker	Fiskogsjømat	3,0	9,0
Laks (oppdrett, filet)	Fiskogsjømat	3,2	1,6
Hyse (filet)	Fiskogsjømat	3,8	5,7
Jordbær (norske)	Fruktogbær	0,2	0,6

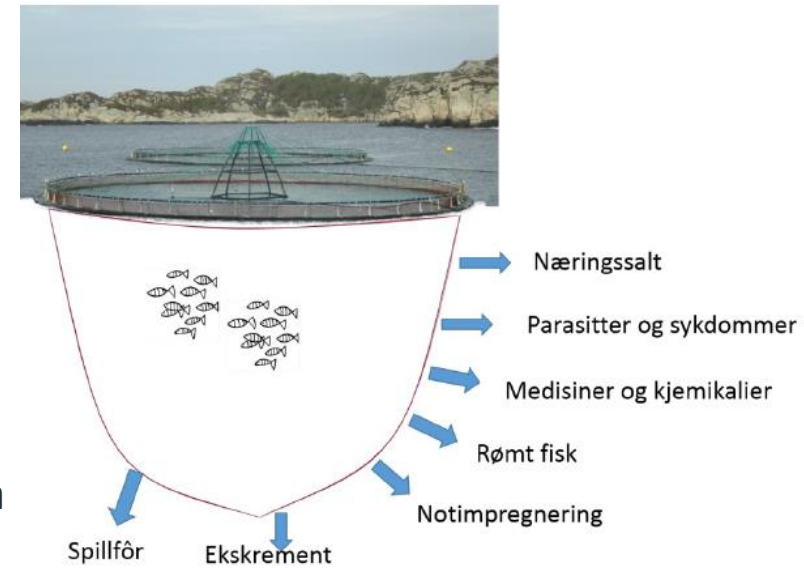
Blue Planet administrerer felles marint overvåkingsprosjekt av miljøforholdene i hele Rogaland (næringsalter, klorofyll, makroalger, sediment o.a)

- ✓ sjøområdet er upåvirket av organisk utslipp fra havbruk
- ✓ Norskekysten generelt næringsfattig

Grieg Seafood

Forskning og utvikling innen tradisjonell drift

- ✓ Uttesting/ bruk av ikke kjemiske behandlingsmidler/metoder mot lus
- ✓ Lusebehandling i brønnbåt
- ✓ Utforsker mer miljøvennlige energikilder
  - vindturbiner og solceller, kombinert med batteripakke
- ✓ Operasjonssentral og bedre kontroll med fôring
- ✓ Stamfisk og utvelgelse av tilpassede egenskaper for mer robust fisk o.a
- ✓ **Utsett av større smolt**

Figur 1. Mange ulike former for utslipp kan komme fra anleggene. Kilde: Fylkesmannen i Hordaland.

Produksjonsmål GSFR

2020: 25 000 tonn

125 000 000 måltider

2021: 27 000 tonn

2022: 31 000 tonn

- ✓ **Bedre MTB utnyttelse**
- ✓ Økt smoltkapasitet
- ✓ Redusert produksjonstid i sjø
- ✓ Ny teknologi og vaksiner

Driftsstrategi med større smolt i sjø

➤ Mer robust fisk til sjø

- ✓ Mindre håndtering og stress

Bedre fiskehelse og lavere dødelighet

Lavere sårbarhet og mottakelighet for smitte av sykdom og lus

➤ Kortere vekstperiode i sjø

- ✓ Færre behandlinger mot lus-kortere vindu for påslag og utvikling av smittsom lus

Mindre miljøpåvirkning

➤ Hyppigere brakklegging av lokaliteten

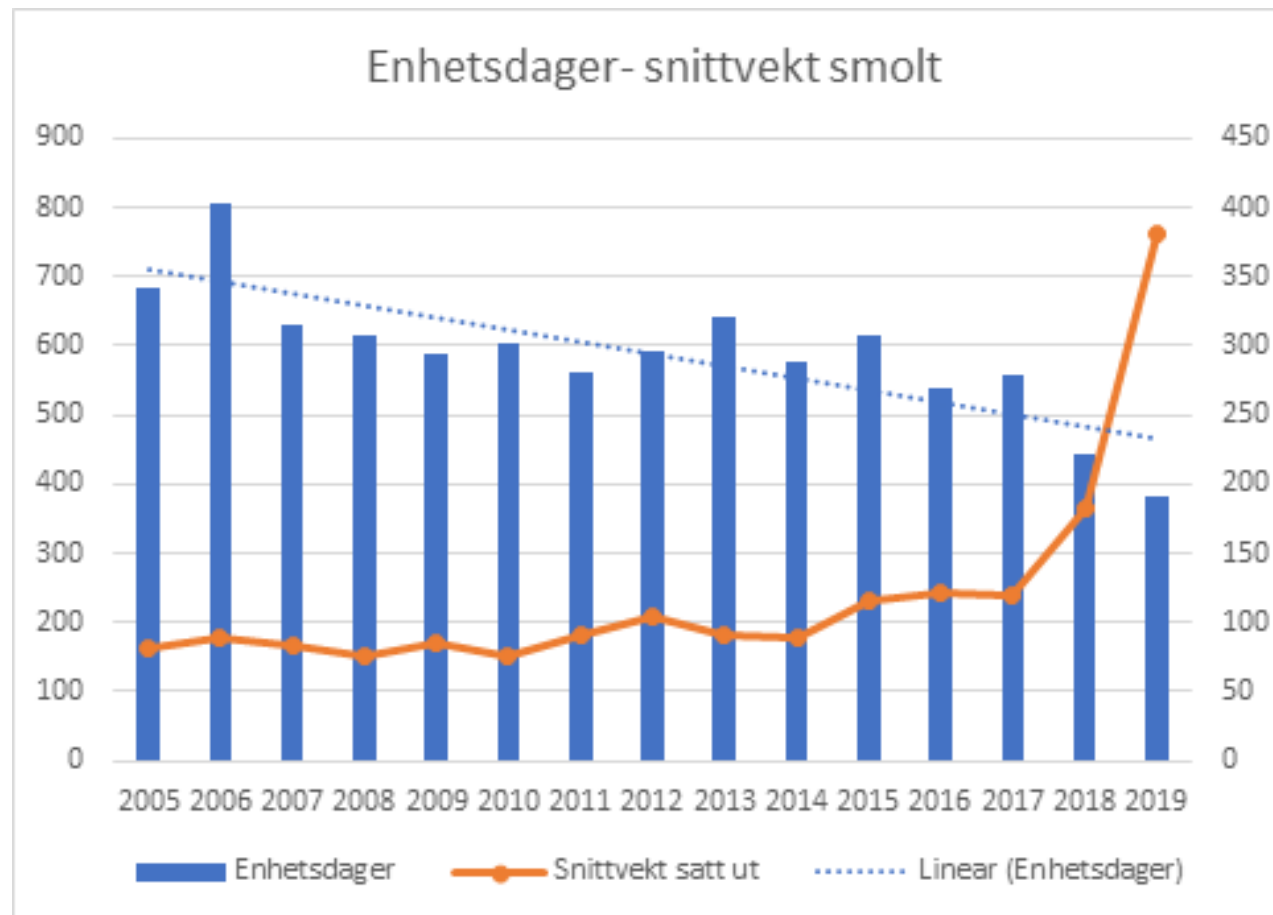
Lengre tids brakklegging av lokaliteten

Færre antall fisk/verter for lus i sjø

Tar i bruk ny teknologi for å utnytte tradisjonell teknologi bedre

➤ Større landanlegg

➤ Lukket postsmoltanlegg i sjø

Vi må henge med...

Kontinuerlig utvikling av lokaliteter og teknologi

➤ Flere konsept under utprøving i flere regioner

utviklingstillatelser

teknologiutvikling i Rogaland- nærhet til leverandører og innovatører

Fremtiden er mangfoldig

Teknologi for alle typer lokaliteter

Fremtiden skjer

Eksponerte lokaliteter tas i bruk- skritt på veien ut til havs

Lukket teknologi utvikles

Grieg Seafood

Trosnavåg

2002

2018

Takk for meg

...

02.11.2020

ROOTED IN NATURE